

2021Z24217

Vragen van de leden **Van Raan** en **Van Esch** (beiden PvdD) aan de Minister en Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister en Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *de plannen voor het hyperscale datacenter van Facebookmoederbedrijf Meta in Zeewolde en andere datacenters* (ingezonden 24 december 2021).

Vraag 1

Hoe gaat u uitvoering geven aan de aangenomen motie Koffeman (Partij voor de Dieren) (Kamerstuk 35 925 XIV, H) die de regering vraagt om de verkoop van grond voor (hyperscale) datacenters op te schorten?¹

Vraag 2

Bent u bereid om ook andere partijen dan het Rijksvastgoedbedrijf te vragen (tijdelijk) geen grond te verkopen voor de aanleg van nieuwe datacenters?

Vraag 3

Waarom leek het u verstandig de afgelopen jaren een industrie naar Nederland te lokken die a) veel energie verbruikt en b) veel ruimte nodig heeft, terwijl Nederland a) een tekort heeft aan duurzame energie en b) een gebrek heeft aan ruimte om te bouwen?

Vraag 4

Waarom voelen datacenters zich zo sterk aangetrokken tot Nederland? En op welke wijze is er (financieel/fiscaal) beleid gemaakt om datacenters extra te verleiden naar Nederland te komen? Kunt u in uw antwoord ook ingaan op de rol van de energiebelasting en netwerktariefkosten?²

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat Nederland al decennia notoir slecht scoort in Europa op het gebied van duurzame energie?

¹ https://www.eerstekamer.nl/motiedossier/35925_xiv_h_motie_koffeman_pvdd_c

² Energiea, «Politieke keuze voor lage belastingen en nettarieven trekt datacentra naar Nederland», 20 juli 2020, <https://energiea.nl/trilemma/40089023/politieke-keuze-voor-lage-belastingen-en-nettarieven-trekt-datacenters-naar-nederland>

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat in de Nationale Omgevingsvisie valt te lezen dat datacenters zich kunnen vestigen op locaties waar veel aanbod is van duurzame energie? Betekent het gegeven dat er nergens in Nederland voldoende duurzame energie is daarmee ook dat er geen ruimte is voor nieuwe datacenters?

Vraag 7

Wat is het effect van het aantrekken van dit soort – absoluut gezien – energieslurpers op het draagvlak voor de energietransitie?

Vraag 8

Wat is het effect van de komst van datacenters op de *haalbaarheid* van de energiedoelen? Kunt u in uw reactie niet alleen ingaan op de extra vraag naar energie die datacenters met zich meebrengen, maar vooral ook op het risico dat het kabinet zijn energiedoelen niet haalt als de vraag naar energie toeneemt?

Vraag 9

Welke rol spelen de lage energiebelasting en netwerktariefkosten die Nederland aanbiedt in de businessplannen van dit soort bedrijven?

Vraag 10

Hoe zijn de netwerktariefkosten verdeeld over consumenten, het midden- en kleinbedrijf, en grootverbruikers (zoals datacenters en hyperscale datacenters)? Klopt het dat grootverbruikers relatief veel minder betalen en consumenten relatief veel meer? Kunt u een overzicht geven waaruit duidelijk wordt wie wat betaalt?

Vraag 11

Klopt het dat met de Wijziging van de Energiewet 1998 in 2013 grootverbruikers financieel nog verder worden beloond met lage netwerktariefkosten? Wie draaien er dan voor die kosten op?

Vraag 12

Waarom wordt er in Nederland niet betaald naar de mate waarin een verbruiker het net belast? Is dat eerlijk/rechtvaardig naar uw mening?

Vraag 13

Hoe staat het met het voornemen om een norm voor de energiebesparing in te stellen voor datacenters?

Vraag 14

Klopt het dat reguliere datacenters in Nederland al 550.000m² in beslag namen? Klopt het dat de twee hyperscale datacenters nog eens 213.000m² in beslag namen? Kunt u een actualisatie van die cijfers geven aangezien de laatste cijfers uit 2018 lijken te komen?³

Vraag 15

Klopt het dat de sector (en daarmee ook het ruimtegebruik) de afgelopen tien jaar gemiddeld met 10% is gegroeid?

Vraag 16

Kunt u aangeven wat de verwachte groei is in ruimtegebruik, aangezien u stelt dat de sector over tien jaar twintig keer de omvang kan hebben die het in 2020 had?

³ «(X)XL-verdozing: Minder, compacter, geconcentreerder, multifunctioneler», oktober 2019, <https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/binaries/college-van-rijksadviseurs/documenten/publicatie/2019/10/29/xxl-verdozing/%28X%29XL+verdozing+-Minder%2C+compacter%2C+geconcentreerder%2C+multifunctioneler.pdf>

Vraag 17

Waar in Nederland denkt u dat die ruimte te vinden is? Vindt u het wenselijk dat schaarse ruimte die nodig is voor natuurontwikkeling en woningbouw om iedereen een dak boven het hoofd te kunnen bieden in beslag wordt genomen door datacenters?

Vraag 18

Kunt u aangeven waar de 20 tot 25 datacenters die in aantocht zijn, geplaatst zullen worden? Is er al contact, formeel of informeel, om te bekijken waar deze zullen komen en wie is daarbij betrokken?⁴ Welke functies hebben de mogelijke locaties waar momenteel aan wordt gedacht?

Vraag 19

Waarom wordt geschermd met werkgelegenheidseffecten terwijl reeds bekend is dat, gezien per m², een datacenter een van de functies is die het minste werkgelegenheid biedt?⁵

Vraag 20

Welke activiteiten vinden plaats op, of welke functie heeft de grond, die momenteel in handen is van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), maar die in de toekomst mogelijk verkocht wordt aan Meta (moederbedrijf van Facebook)?

Vraag 21

Klopt het dat er een milieueffectrapportage zal worden vereist voor de oprichting van het datacenter in Zeewolde?

Vraag 22

Erkent u dat de grond in Flevoland zeer jong is en bekend staat als de meest vruchtbare grond van Nederland en wellicht zelfs van Europa, waardoor het uiterst geschikt is voor biologische, plantaardige voedselproductie?⁶ Waarom kiest u ervoor om deze grond op te geven voor de bouw van een datacenter?

Vraag 23

Is er al een plan waar het water (drink-, oppervlakte-, of grondwater) vandaan gaat komen om het datacenter in te koelen? Zo nee, wanneer zal dit duidelijk worden? Zo ja, waar zal het water vandaan komen en wat is momenteel de functie van dat water?

Vraag 24

Hoeveel water is er maximaal en minimaal nodig voor de koeling van het datacenter?

Vraag 25

Klopt het dat het drinkwaterbedrijf een aansluitplicht heeft wanneer het datacenter daarom vraagt, ook al betreft het levering van drinkwaterkwaliteit voor koeling?

Vraag 26

Zal het koelwater worden geloosd? Zo ja, waar? En is er sprake van het gebruik van additieven in het koelwater? Kunt u aangeven op welke wijze eisen gesteld zouden kunnen worden aan koelsystemen?

Vraag 27

Wat is het effect van de recente uitspraak van de Hoge Raad die oordeelde dat de overheid percelen niet exclusief aan één partij mag verkopen?

⁴ NOS, «Kabinet: nog plannen voor 20 tot 25 datacenters», 24 december 2021, <https://nos.nl/artikel/2409866-kabinet-nog-plannen-voor-20-tot-25-datacenters>

⁵ Idem

⁶ De Stentor, «Land van Ons doet bod op perceel beoogd datacenter Zeewolde: «Beste landbouwgrond van Europa niet verknallen», 9 december 2021, https://www.destentor.nl/zeewolde/land-van-ons-doet-bod-op-perceel-beoogd-datacenter-zeewolde-beste-landbouwgrond-van-europa-niet-verknallen~a258511f/?cb=ebae66278e6d94a3cbeb9a08c9cb6627&auth_rd=1

Vraag 28

Klopt het dat Facebook (of Meta) druk heeft uitgeoefend om een locatie geregeld te krijgen?

Vraag 29

Klopt het dat uw voorganger Minister Wiebes destijds een brief «bestelde» bij de gemeente Zeewolde en de provincie Flevoland, waarin ze moesten vragen om een datacenter om daarmee te kunnen pretenderen dat hier lokaal vraag naar was?⁷ Wat vindt u van die gang van zaken?

Vraag 30

Wat is, naar uw mening, de betekenis van de erkenning in het coalitieakkoord dat hyperscale datacentra een onevenredig groot beslag leggen op de beschikbare duurzame energie en beschikbare ruimte in verhouding tot de maatschappelijke en/of economische meerwaarde?

Vraag 31

Betekent dit dat de komst van hyperscale datacenters momenteel ten koste gaat van de brede welvaart? Betekent dit ook dat het kabinet hyperscale datacenters gaat weren?

Vraag 32

Wat is, naar uw mening, de betekenis van de erkenning in het coalitieakkoord dat verdozing moet worden tegengegaan? Wat is het effect daarvan op de visie voor datacenters?

Vraag 33

Heeft het stukje over hyperscale datacenters in het coalitieakkoord betrekking op de mogelijke komst van de 20 tot 25 datacenters? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u voorkomen dat ze toch naar Nederland komen?

Vraag 34

Wat wordt er precies bedoeld met deze zin in het coalitieakkoord over hyperscale datacenters: «Daarom scherpen we de landelijke regie en de toelatingscriteria bij de vergunningverlening hiervoor aan»?

Vraag 35

Op welke manieren kunt u datacenters nog meer weren? Welk effect zou het stoppen met de verlaagde energiebelasting en netwerktariefkosten hebben op de aantrekkingskracht die Nederland uitoefent op datacenters? Welke activiteiten vinden plaats op, of welke functie heeft de grond, die momenteel in handen is van het RVB, maar die mogelijk verkocht wordt aan Meta?

Vraag 36

Is u bekend waarom in het coalitieakkoord alleen gesproken wordt over hyperscale datacenters? Is naar uw mening één grote ruimte en energieverbruiker wezenlijk anders dan drie wat kleinere die netto dezelfde ruimte en energie verbruiken?

Vraag 37

Op welke wijze gaat het kabinet in de toekomst om met het vraagstuk van welke bedrijvigheid men wil aantrekken, aangezien het niet logisch is om in een land met schaarse grond en een tekort aan duurzame energie industrieën aan te trekken die ruimte- en energie-intensief zijn?

Vraag 38

Deelt u de mening dat het niet langer verstandig is om telkens maar nieuwe industrieën aan te trekken en bestaande industrieën in de benen te houden, zonder een visie over welke industrie past bij een duurzame samenleving en wat het betekent voor de brede welvaart?

⁷ Podcast NRC Vandaag, 22 december 2021